

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 21 Kwietnia r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— W i l n o. —

Gdy Obywatele i inni mieszkańcy tutejszych prowincy zaszczytali Gabinet Zoologiczny byłego Uniwersytetu różnemi preparatami, to ja mając za obowiązek uwiadomić Publiczność, że pomieniony Gabinet pozostał przy CESARSKIEJ Medyko-Chirurgicznej Akademii Wileńskiej, upraszam oraz wszystkich gorliwych o dobro oświecenia, aby raczyli wszelkie przedmioty Historii Naturalnej, jakoto: ptaki i inne zwierzęta rzadsze, a także petryfikacye, przesyłać pod adresem Wileńskiego Zoologicznego Gabinetu, w którym takowe przedmioty, będą przyjęte z prawdziwą wdzięcznością i umieszczone obok nazwiska swojego Dawcy.

Dyrektor Zoologicznego Gabinetu, Professor, Radzca Kollegialny, Eichwald.

Sankt-Petersburg 11 kwietnia.

Niejednokrotnie donosiliśmy czytelnikom naszym, o pożytecznych i ważnych pracach P. Smir-dina, jako wydawcy. N. CESARZ JEGOMOŚĆ, chcąc nagrodzić tego odznaczającego się zasługami księgarza w literaturze narodowej, raczył go udarować medalem złotym ^{na pamiątkę} ^{na pamiątkę} na szczyt na wstępie orderu S. Włodzimierza. Przesyłając ten medal P. Smir-dinowi, P. Radca Tajny Uwarow, Sprawujący Ministerium Oświecenia, czyni mu oświadczenie, w wyrazach nayspoehlebniejszych, uczuć własnych ku staraniom o postęp naszej literatury przez tego księgarza przedsiębranym.

(J.d.S.P.)

Opinia Rady Państwa.

Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozważywszy projekt Ober-Prokurora Najswiętszego Synodu o osobach zakonnych, opuszczających stan ten z własnej woli i wyzutyh z niego za rozporządzeniem Zwierzchności Duchownej przez opinią uchwaliła: dla zapobieżenia zgorszeniu, wynikającemu ze złamania ślubow świętych przez osoby zakonne postanowić, co następuje:

I. O występujących ze stanu zakonnego z własnej woli

1) Proszący o zdjęcie zeń stanu zakonnego ma być napomnianym o zachowanie ślubow na-przód, przez Przełożonego Klasztoru ze Starszą Bracią; powtóre, przez oddzielnie od Dyecezalnej Zwierzchności wyznaczone ze swej zdolności znane Osoby; potrzebie w obliczu całego Konsystorza.

2) Na te napomnienia obracać czasu sześć miesięcy.

3) Ten, z którego zdjęty zostanie stan zakonny, wedle jego nieprzeparty chęci, wstępując w pierwiastkowy stan cywilny, na mocy ustawy z dnia 10 kwietnia 1825 roku, nie może już być przyjętym do służby Monarszey.

4) Nie może on także mieszkać, ani przypisywać się do jakiegokolwiek zgromadzenia w tej gubernii, gdzie mieszkać będąc Zakonnikiem, oraz w obu Stolicach, przez cały ten czas, w przeciągu którego wedle przepisow kościelnych zostaje on pod epitymią dla oczyszczenia swojego postępuku, t. j. przez lat siedm.

II. O występujących ze stanu zakonnego, po dopuszczeniu się takich występku, za które skazywani oni byli na sztrafy, albo przez które ściągnęli niekorzystną notę swojej Zwierzchności.

5) Jeżeli o zdjęcie stanu zakonnego będzie prosił tiki, który był już ukarany za krzywdzące postęпки, lub naganiony za prowadzenie się od Zwierzchności Klasztornej, albo mocno podeyrzany o hańbiące prowadzenie się, takiego oddawać pod Sąd Duchowny i po jego osądzeniu zdeymować ten stan. Poczém, prócz wzbro-nienia wchodzić do służby Państwa, nie dozwalając mu nigdy aby mieszkać, a tym bardziej aby przypisywać się do mieskich lub włościańskich zgromadzeń w tej gubernii, gdzie był zakonnikiem, oraz w obu stolicach.

6) Na wypełnienie tego brać odeń rewers pod zagrożeniem, że za niezachowanie jego będzie odesłanym do jednej z Gubernii Sybirskich na ciągły pobyt, bez uwolnienia i tam oddanym do służby.

III. O wyzutyh ze stanu zakonnego z wyłączeniem spod wiedzy Duchownej za nieuczciwe postęпки i wady, niezawierające jednak kryminalnego wystętku.

7) Przekonani o nieuczciwe postęпки i wady, hańbiące stan zakonny i powinności z nim połączone i którzy nie okazali poprawy po ukaraniu, postanowioném w Ukazie 22 grudnia 1825 roku, zostawszy sądem duchownym wyłączeni ze stanu zakonnego, odsyłają się do rozporządzenia Władzy Cywilnej.

Wskazując na to, że Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano: „Ma być podług tego.”

Sankt-Petersburg
26 paździer. 1832 roku.

— Ukazy Rzządzającego Senatu. — 1) Dnia 30 marca 1833 roku. O Naywyżey zatwierdzonym etacie Sztabu i Kancellaryi Tulskiego Wojennego Gubernatora i instrukcyi jemuż danej co do władzy Wojennej. (Z igo Departamentu).

2) Marca 30 dnia 1833 roku. O uznawaniu Fryderyka Winberga Neapolitańskim Vice-Konsulem w Kronsztadzie i kupca W. Branta młodszego Hannowerskim Konsulem w Archangielsku. (Z igo Departamentu.). (G.S.)

P R U S S Y.

Berlin dnia 13 kwietnia.

Pan Bockelberg, który był wprzód przeznaczony do poselstwa przy Dworze Króla Belgii, które jeszcze nie nastąpiło, udaje się w tych dniach, jako sprawujący interessa do Kopenhagi, z kąd dotychczasowy Poseł Pruski Hrabia Raczynski otrzymał nieograniczony urlop. (G.W.)

N I E M C Y.

Frankfort nad Menem d. 14 kwietnia.

Wczoray w wieczór dowiedziano się tu, o postanowieniu wkroczenia do naszego miasta woysk Austriackich i Pruskich. Dziś rano wydano ogłoszenie Senatu, a jutro woysko już jest oczekiwane.

— Dnia 15 —

Przy nadzwyczajnym zgromadzeniu się ludu, weszły dziś rano woyska, z Moguncyi przybyłe. Landwery Austriackie ozdobili swoje kaskiety gałkami bukszpanowemi. Z podziwieniem spoglądano na piękny porządek, tak Austriaków, jak i Prusaków z 5go półku liniowego. Austriacy mieli z sobą dwa działa. Ułani Austriacy szli nayspierwiej. (G.W.)

Prusko-Austryacki korpus wojska, z załogi Moguncyi, przybył nie tylko do naszego miasta, lecz także do innych miejsc, które postanowione wojskiem osadzić. Straże w pałacu, gdzie Zgromadzenie Związkowe swoje obrady odbywa, osadzone są wojskiem Austryackiem. Korpus ten składa się z 2500 ludzi, to jest: z jednego batalionu Austryackiego, z drugiego Pruskiego, każdy po 1000 ludzi; z oddziału lekkiej jazdy, i półbaterii artylleryi.

Od brzegów Menu d. 17 kwietnia.

Dnia 14 t. m. wyruszyły z Kasselu do prowincyi Hanau, 2 szwadrony huzarów i 4 lekkie działa.

Według nadesłanego do Hanau rozkazu, postawiono dla osadzenia Frankfortu także 2 szwadrony dragonów, i pół baterii artylleryi Elektorsko-Heskiesy.

Monachium d. 12 kwietnia.

Według wiadomości, w tutejszych gazetach umieszczonych, miał nasz następca tronu wyjechać dnia 10 t. m. z Neapolu do Konstantynopola.

(G.C.)

Węgry.

Presburg d. 1 kwietnia.

Dnia 30 z. m. odbyło się 38 sejmowe posiedzenie, na którym odczytano następujące przedstawienia, które niezwłocznie wyprawiono do N. Cesarza i Króla: 1) Przeniesienie seymu do Pestu. 2) Mieszkanie Króla w kraju Węgierskim. 3) Używanie węgierskiego języka we wszelkich prawnych przedmiotach. 4) Królewskie propozycje i preferencyalne uzalenia. (G.C.)

Austria.

Wiedeń d. 8 kwietnia.

Odrzucenie pokoju można było łatwo przewidzieć, przy znanym charakterze *Mehemeda Alego*, a teraz dopiero okaże się: czy rząd Francuzki pochwali prędkie postępowanie *Admirała Roussin*, i czy przedsięwzięcie na Wschodzie środki przymusu w interesie Porty, lub czy nagani czynności swego Pośta, jak to już w innych przypadkach nastąpiło. Ceny papierów na te wiadomości jeszcze bardziej spadły, wczoraj w wieczór. (G.W.)

Tryest d. 6 kwietnia.

Wiadomości z *Alexandryi* z dnia 20 marca donoszą, że *Mehemed Ali* zawarł traktat z Szachem Perskim. Nie zdaje się to być podobnem do prawdy, gdyż przed niedawnym czasem Persya ofiarowała swą pomoc Sułtanowi. (G.W.)

Turcja.

Konstantynopol dnia 25 marca.

Dnia 14 b. m. Internuncyusz, Pan *Ottensfels*, za urlopem do Wiednia, wsiadł na korwetę *Abondanza*, udając się do Tryestu; lecz dla niepomyślnej pogody, dopiero w następnym dniu mógł z portu wypłynąć. Przy tej okoliczności, wyrażono otwarcie powszechne poważenie, zjednanie sobie przez tego Ministra, podczas pobytu jego w tej stolicy, tak przez swoje odznaczające się przynioty, jak postępowanie, zawsze rozsądne i uprzejme.

Posłaniec Wielkiej Brytanii, Lord *Ponsonby*, który od dawnego już czasu jest oczekiwanym, nie przybył jeszcze do tutejszej stolicy; nie ma także żadnych wiadomości o fregacie *Aktäon*, na której ma tu przypłynąć z Neapolu. Od czasu przybycia ostatnich wiadomości z *Alexandryi*, spokojność wcale nie była przerwana, mimo wielkiego poruszenia umysłów.

Dnia 22 b. m. część stojącej w Gallipoli floty Ottomańskiej, składająca się z 1go okrętu trzymasztowego, 3 dwumasztowych, 2 fregat, 2 brygow, i 1 kutra, wpłynęła na zatokę *Konstantynopola* i stoi przy *Bujukdere* na kotwicy. Sułtan odwiedził dnia 24 b. m. okręt Admiralski *Mahmudie*. Pozostała część floty, składająca się z około 10 okrętów, stoi ciągle na kotwicy między *Lampsaki* a *Gallipoli*.

Epidemia katarowa, połączona z febrą i chorobą żołądka, panuje tu za nadejściem cieplejszej pory czasu, i sprawia wiele chorób. Sułtan

został tą chorobą także dotknięty, jednak w kilku dniach powróciwszy znowu do zdrowia, mógł d. 22 b. m. w piątek odwiedzić publiczny meczet.

(G.W.)

Egipt.

List handlowy z *Alexandryi* zawiera następujące opisanie teraźniejszego stanu floty Egiptskiej:

Na Morzu.

	Sila.	Nazwisko.
1 okręt liniowy	140 dział	<i>Masr.</i>
1 ditto	100 —	<i>Mahalle-Kebir.</i>
1 ditto	100 —	<i>Mansura.</i>
1 ditto	100 —	<i>Skanderia.</i>
1 ditto	74 —	<i>Abukir.</i>
1 fregata	62 —	<i>Behira.</i>
1 ditto	64 —	<i>Raszyd.</i>
1 ditto	64 —	<i>Gafferia.</i>
1 ditto	64 —	<i>Sirsoibad.</i>
1 ditto	64 —	<i>Kasr Sacich.</i>
1 ditto	56 —	<i>Mufta Giah.</i>
1 ditto	56 —	<i>Dumiat.</i>
5 korwet	22 do 24 dział.	
3 brygów	16 do 18 —	
5 szonerów	12 do 22 —	

Na Warsztatach.

1 okręt liniowy	140 dział.
2 ditto	100 —
1 ditto	80 —

(G.W.)

Rzeczy Niderlandzkie.

Haga d. 10 kwietnia.

Przeszłej soboty spuszczone z warsztatu Rotterdamskiego dwa nowe brygi *Mercur* i *Postillon*, o 18 i 16 działach. — Przed kilku dniami uzbrojono tam 10 statków kanonierskich, z dostateczną ilością wojska, dla służby czynnej, które odpłynęły na *Skaldę*; każdy z nich był uzbrojony jednem działem długiem, 36stofuntowem, dwoma 12stofuntowemi i jednym moździerzem.

— Dnia 12 —

W skutku depesz, przybyłych z Londynu, które wczoraj były rozważane na radzie gabinetowej, guzie król był przytemnym, panuje teraz w naszych Ministeriach nadzwyczajna czynność. Słychać, że w Londynie ciągle nalegają na zawarcie ostatecznych układów.

Przy końcu tego tygodnia, mają ztąd odprowadzić dwa działa *à la Paixhans* do Bath, i tam na baterii ustawić. Są one największego kalibru, a doświadczenia z niemi nie dawno tak pomyślne wypadły, że postanowiono nasz cały brzeg takimiż opatrzyć.

— Dnia 13 —

Staats-Courant donosi, że Król zupełnie powrócił już do zdrowia. Ile powszechną była troskliwość podczas choroby J. K. M., tyle powszechną była także radość po powrocie do zdrowia ukochanego Ojca kraju.

Donoszą z *Bredy* z dnia 11 m. b.: „Podług wiadomości od granic, na naszych forpocztach wielki się ruch okazuje. Nie widać tam jednak Belgijszczyków.” (G.W.)

Francja.

Paryż dnia 7 kwietnia.

Lord *Granville* Posel Angielski w Paryżu, uda się w przyszłym tygodniu ze swoją familią do Londynu. Mówią także o mającej wkrótce nastąpić podróży Hrabiego *Appony* do Wiednia; nieznany jest jednak cel tego odjazdu.

Słychać, że Hr. *Montalivet* wybiera się do Włoch.

Teraźniejszy stan Hiszpanii, stał się przyczyną wielkiej troskliwości dla naszego Rządu. Ostatnia zmiana ministrów, jest zupełnem zwycięstwem, lubo nie stronictwa Karolisto-Apolskiego, lecz zawsze absolutystów i indywidualnych widoków Króla, którym stronictwo Królowey ustąpić musiało. Słychać o nie bardzo pocieszającym jej liście do naszej Królowey. Wpływ Francyi w *Madrycie*, jest tak dobrze jak zniszczony, gdyż i Hrabia *Ofalia*, na którego zda-

wano się liczyć w *Tuilleriach*, przyłączył się do nowego toku rzeczy. Przybywają tu ciągle gońcy z *Madrytu* do Xięcia *Broglie*, a jeden od Pana *Zea Bermudez* do Hrabiego *Pozzo di Borgo*. P. *Zea Bermudez* długo bawił w *Petersburgu*.

Constitutionnel zwraca na to uwagę, iż za *Pireneami*, utworzył się środkowy punkt przeciwników naszej rewolucyi *Lipcowej*; a *Journal des Débats* umieścił nawet bardzo niegrzeczny artykuł przeciw nowym ministrom Hiszpańskim, na co jednak od przybycia znanego pisma z *Konstantynopola*, jako indywidualne zdanie jednego Ministra uważać można. Niektóre dzienniki zwracają uwagę na obrót, jaki nasze stosunki zagraniczne wzięły, od czasu powtórnego wyjścia dawnego naszego ministra spraw zagranicznych do gabinetu.

— Dnia 9 —

Xiążęta *Nemours*, *Aumale* i *Montpensier*, i Xiąże *Joinville*, odjechali wczoraj do *Chantilly*, dawnego dziedzictwa Xięcia *Condé*.

W Izbie Parów, Vice-Hrabia *Decaux* zdał wczoraj sprawę z projektu do prawa o zebraniu kontyngensu 80,000 wojska z klasy r. 1832, za przyjęciem którego Kommissya głosowała. Późem Hrabia *de Ham* wniósł przyjęcie prawa względem dodatku 1,200,000 fr., na tajne wydatki. Posiedzenie ukończone zostało różnemi mniej ważnemi petycyami. W dniu następnym Izba oczekiwała przełożenia budżetu wydatków.

Członkowie rozszerzonego w całej Francyi rojalistowskiego towarzystwa emancypacyi politycznej i reformy parlamentowej, obrali Kommissyą z swego grona, z poleceniem, urządzenia wielkiego komitetu centralnego. Członkowie Kommissyi są: Xiąże *Fitz-James*, Margrabia *Dreux-Brézé*, Vice-Hrabiowie *d'Ambray* i *Conny*, Baronowie *Brian* i *Genoude*, Redaktorowie dzienników *Quotidienne* i *Gazette de France*, i P. *Berryer*.

Jenerał *Donnet* został dziś rano wezwany do Marszałka *Soult*: słyhać, że ma udać się z poleceniami do *Mehameda Alego* do *Alexandryi*.

— Dnia 10 —

Przybył tu *Sidi Humden*, jeden z najznacniejszych Maurów, którzy pozostali w *Algierze*. Został obrany przez wszystkich Muftych, Kadych i Szeików całego zarządu, na deputowanego, dla żądania zniesienia teraźniejszej administracyi cywilnej.

W tych dniach przybyły depesze naszego nowego Posła w *Rzymie* do Ministerium spraw zagranicznych. Zdaje się, że Hr. *Latour-Maubourg*, prawie za niepodobienstwo uznaje, nakłonienie Rządu Papieżkiego, aby zaprowadził niektóre reformy w swym kraju.

Dnia 2 kwietnia został urządzony regularny związek za pomocą statków parowych między *Tulonem* a *Algierem*. Co wtorek odpływa statek parowy do *Algieru*, co sobota ztamtąd jeden do *Tulonu*. Takż związek ma być urządzony między *Oranem* i *Bona*.

Pan *Carel*, dawny Szef tutejszey gwardyi municypalnej, ma zamiar udać się do *Londynu* z poleceniem uważania tam będących członków familli *Bonapartych*, którzy ciągle są w związku z jednym z tutejszych stronnictw republikańskich.

Wszystkie dzienniki zatrudnione są rozdwojeniem w radzie ministrów, które powstało za wiadomościami ze Wschodu przybyłemi. Dziennik *Temps* zapewnia, że zamysłają wystać 20 okrętów na morze Śródziemne, i że Francya, Rossya i Anglia porozumiały się, aby na tym punkcie znaczne zgromadzić siły. Zresztą nie nie rozstrzygnięto; jedyną pewną rzeczą, której należy się spodziewać, jest podług *Gazette*, zmiana Ministrów.

Względem rozdwojenia w gabinecie, donoszą jeszcze, co następuje: „P. *Broglie*, *Barthe* i *Guizot* mieli się oświadczyć za umiarkowanym systematem w sprawach wewnętrznych. Inni przeciwnie Ministrówie radzą, siłą przytłumić niespokojności wewnątrz kraju powstające.”

— Dnia 11 —

Mówią, że Xiąże *Orleanu*, uda się w przyszłym tygodniu, w towarzystwie Lorda *Granville* do Anglii, a Xiąże *Talleyrand*, przysposabia wiele balów i uczt, na czas jego pobytu. Podług niektórych osób, Hrabia *Flahaut* będzie mu towarzyszył; podług ta w celu naszej kolonizacyi *Algieru* ma być przedsięwziętą.

— Dnia 12 —

Podróż Xięcia *Orleanu* do *Londynu*, która już miała nastąpić, odłożoną znowu została.

Podług wiadomości przybyłych tu przez sztafetę z *Madrytu* z dnia 4 b. m., była powszechna spokojność wszędzie zapewnioną, przez energiczne postępowanie pierwszego Ministra P. *Zea-Bermudez*, i przez wierność armii. Niektóre osoby otrzymały rozkazy opuszczenia *Madrytu*; między niemi znajdowało się dwóch Grandów, w których Królowa, od czasu słabości Króla, wielkie pokładała zaufanie, to jest: Hrabia *Parsent* i Xiąże *San Lorenzo*; pierwszy otrzymał rozkaz wyjechania za granicę, a ostatni, udania się do miasta swego urodzenia *Xeres*.

W Izbie mówiono dziś znowu bardzo wiele o zmianie ministrów. Xiąże *Broglie* miał upraszać o uwolnienie go od obowiązków ministra i żądać Poselstwa w *Wiedniu*, co Król jednak miał odmówić, lubo uznaje te spory w Radzie, które spowodowały to rozdwojenie, za ważny powód do takich żądań; stara się pojednać umysły. Tymczasem rozdwojenie trwa ciągle; zdaje się, że Jenerał *Sebastiani* i Xiąże *Decazes* weyda do Ministerium; toż samo mówią i o P. *Montalivet*.

Wczoraj Hrabia *Appony* miał długą konferencyą z Xięciem *Broglie*. Wypadki w *Frankforcie* sprawiły liczne konferencye Ministra Pruskiego i Rossyjskiego z Xięciem *Broglie*.

Wczoraj Jenerał-Porucznik *Vincent* był na posłuchaniu u Króla. Słyhać, że otrzymał polecenie udania się do *Pragi*. Jenerał odwiedził także Hrabiego *Pozzo di Borgo*.

Wyprawa na Wschód, do której teraz się sposobią, ma być na bardzo wielką skalę urządzona; ztąd zapewne i więcej kosztów będzie wymagała, niż dodatek 700,000 fr., żądany przez Admirala *Rigny*.

Minister skarbu zaprzeczył agentowi Xiężnej *Berry* wydania papierów, które potrzebne są do sprzedaży, należących do jej dzieci lasów, o co zapozwany był do tutejszego trybunału iwszey instancyi, który pod przewodnictwem Pana *Debellejme*, wydał następujący wyrok: „Zważywszy, że nie jest prawnie udowodnionem, iż Xiężna *Berry* zaślubiła się powtórnie, i ponieważ nawet w razie powtórných zaślubin, musiałaby pełnić obowiązki opiekunki tak długo, dopóki by rada familiyna nie mianowała innego opiekuna; że zatem Xiężna *Berry* nie przestała być zdolną do zarządzania prawami swych dzieci; dla tego sąd rozporządza, aby żądane papiery wydane zostały, i skazuje urzędnika fiskalnego na koszt procesu.”

Dnia 4 b. m. aresztowano tu 6 republikańców, z rozkazu Prefekta policyi. Miano tu oraz kazać aresztować kilka innych osób. Słyhać, iż 4 pułki załogi tutejszey stać będą w okolicach. W zamku *Tuillerie* daje się ciągle postrzegać obawa. Adjutanci Króla i Xięcia *Orleanu* Następcy tronu, są w ustawicznym ruchu. Gdy się w Izbie Deputowanych rozpoczną obrady, względem wydatków na oszańcowanie stolicy, niektórzy jej członkowie domagać się będą od ministerium bliższego rzeczy wyjaśnienia. Słyhać o zamysle wystawienia 15 warowni około *Paryża*, lubo *Vauban* i *Napoleon* oświadczyli, iż same mury, nakoło będące, są dostatecznemi do obrony stolicy. Jenerał *Valaze* wymówił się przed kilku miesiącami od kierowania robotami fortyfikacyjnemi, z powodu, iż warownie te jedynie przeciw miastu, nie zaś na obronę jego, użyte byćby mogły.

— Dnia 13 —

Tutejszy gabinet zdaje się coraz mniej być zgodnym względem spraw wschodnich. Według Dziennika Ministeryalnego, zręczono się układów dnia 22 lutego, i układają się podług propozycy *Halila* Paszy. Od czasu wmięszania się Francyi, zaszyły trzy peryody układów. Pierwsze ciągnęły się do bitwy pod *Koniah*. Wtedy *Sult*an liczył jeszcze na zwycięztwo swego *Wezyra*, i rozkazał w tém oczekiwaniu odrzucić propozycye, czynione mu przez *P. Varennes* od *Vice-Króla*, które były bardzo łagodne. Druga kończy się przybyciem *Admirała Roussin* do *Konstantynopola*. Po doznanej klęsce przez *Reszdy* Paszę, *Porta* w pierwszym przestachu posłała *Halila* Paszę do *Alexandryi*, który miał się układać, na mocy poprzednich, przełożonych przez *P. Varennes* warunków *Mehemeda Alego*. W zmienionych jednak okolicznościach żądał *Mehemed-Ali* pomyślniejszych warunków. Pod czas tego, *Sult*an prosił *Rossy* o pomoc, i wstrzymał nieco układy z *Vice-Królem*, w nadziei ukończenia ich po otrzymaniu odpowiedzi z *Petersburga*. Tu ukazał się *Admirał Roussin*, a z nim trzeci peryod zaczął się.

Słychać, że *Jenerał-Porucznik Bonnet*, uda się za kilka dni na Wschód, a to, jak niektórzy utrzymują, z poleceniem do *Vice Króla Mehmeda Alego*, podług innych jednak, dla uorganizowania w *Alexandryi* wojska egipskiego na sposób europejski.

Kilku obcych Posłów, miało proponować Radzie ministrów, aby ciągłe więzienie dawnych Ministrów *Karola X.* zamienić na wygnanie.

Mówią, że *Hrabia Pozzo di Borgo*, wkrótce uda się do Niemiec. (G.W.)

A N G L I A.

Londyn dnia 12 kwietnia.

Wyszedł znowu wybór parlamentowy na szkodę stronnictwa ministeryalnego, a to nie tylko ze stronnictwa Wigów, lecz jeden z urzędników teraźniejszego ministerstwa, który przy tej okoliczności poniósł klęskę, kapitan *Berkeley*, musiał się w *Gloucester* powtórnie poddać wyborowi, gdyż został mianowany *Lordem Admiralicji*, lecz musiał ustąpić należącemu do stronnictwa *Torysów* *P. Hope*, który miał za sobą większość 109 głosów. Od czasu otworzenia teraźniejszego zgromadzenia parlamentowego, kandydaci ministeryalni w sześciu wyborach mniejszość mieli za sobą: w *Londynie*, *Dover*, *Marylebone*, *West-Cumberland*, *Sunderland* i *Gloucester*.

Albion następujące czyni uwagi, względem przybycia brygu *Savage* z *Lisbony*: „Gdy okręt ten d. 4 m. b. stał na wysokości *Porto*, wszedł w związki z brygiem *Angielskim Loveret*, który przybył z *Vigo*, z kąd odpłynął poprzedniej niedzieli; wtedy *Admirał Sartorius* znajdował się jeszcze z flotą przy wyspach *Bayonny*. *Admirał* oczekiwał powrotu statku parowego *London-Merchant* z *Porto*, dla dowiedzenia się, czy *Don Pedro* zadosyć uczyni jego żądaniom. W przeciwnym razie, nie zmieni swego postanowienia i uda się z flotą do wyspy *Guernsey*, lub do *Anglii*. W *Lisbonie* wszystko oznacza bliski koniec sprawy *Don Pedra*. *Don Carlos* i inni goście *Królewscy*, szczególniej zwrócili na siebie uwagę mieszkańców. Dnia 2 stały na *Tagu* okręty *Angielskie Asia, Revenge* i *Caledonia*; znajdowała się także fregata francuzka na tej rzece. Flotą *Don Miguela*, stała między *Belem* a *Lisboną*; składa się z jednego okrętu liniowego, jednej fregaty, czterech korwet i czterech brygów.”

Biega wieść, że połączona flotta, znowu rozpocznie oblężenie *Skaldy*; dzienniki tutejsze mnie-

mają jednak, że *Anglia* nakoniec odstąpi, i zezwoli na niektóre warunki *Rządu Hollenderskiego*.

Albion pisze: „Bardzo nas oburza, widząc, jak siła morska Francyi, we wszystkich punktach, gdzie interessa jej wymagają usługi, zaraz jest gotową; podczas gdy interessa handlowe lub polityczne *Anglii*, nigdy nie są bronione dostateczną siłą. Statek strażowy, był jedynym okrętem *Angielskim*, który podczas niepokojów w *Smyrnie* stał w tamecznym porcie, gdy przeciwnie flotta *Francuzka*, tam się znajdując, składała się z dwóch okrętów liniowych, i jednej fregaty.”

Gazety *Lisbońskie* z dnia 30 marca i 1 kwietnia donoszą, że *Don Miguel* i siostry jego *Infantki*, znajdowali się dnia 28 marca w *Braga*, w najlepszym zdrowiu, i że *Infanci Don Carlos* i *Don Sebastian*, przybyli dnia 29 marca, do pałacu *Ajuda* i udali się niezwłocznie do kościoła *S. Maryi*, dla podziękowania Bogu za szczęśliwe przybycie. Od armii nie mamy nowych wiadomości. *Times* donosi, że oczekiwano w *Lisbonie* przybycia fregaty *Hiszpańskiej*, na której dwaj *Infanci* z swemi rodzinami, zamysłają popłynąć do *Włoch*.

Reszta mieszkańców wysp *Zielonego-Przylądka*, została przez nadeślanie żywności uratowaną, gdy już 30 do 40,000 ludzi pomarło z głodu. Przez trzy lata deszcz, ani razu, tam nie padał.

W skutku niepomysłnych widoków dla interesów zagranicznych, obawy względem wielkich zmian i niecierpliwość kraju uyrzenia skutków, które mu zapewniono z przyjęciem bilu reformy i t. d., targ nasz giełdowy jest bardzo lichy, a najważniejsze zagraniczne papiery o 1½ spadły. Anty-ministeryalnych kilka wyborów, niepomysłny także wywierają wpływ na papiery. *P. Alderman Thompson* został obrany w *Sunderland*, *P. Hope* (*Torysowie*) w *Gloucester*.

Podług ostatnich, przybyłych tu wiadomości z *Kantonu*, *Amerykanie* energiczne przedsięwzięli środki, dla rozszerzenia handlu między Stanami *Zjednoczonymi* a *Chinami*. Znajdowała się tam niezwyklayna liczba okrętów *Amerykańskich*, a okręt wojenny *Amerykański Pracock*, miał zamiar odpłynienia do *Cochin-Chiny* i *Siam*, dla rozpoczęcia układów handlowych. Państwo *Chińskie* znajdowało się podług tychże wiadomości, w bardzo wzburzonym stanie. W *Lin-Schu* twierdze zostały zniszczone przez górali. W *Kantonie* wydano rozkaz, ażeby wszystkie bramy o godzinie 10tej wieczorem były pozamykane: gdyż w ostatnich czasach często na domy napadano. (G.W.)

Gazety z *Singapore* z 20 grudnia donoszą z *Siac*, że wojska wyprawy *hollenderskiej*, przez nadzwyczajną liczbę krajowców napadnięte i w pień wycięte zostały; przeszło trzy tysiące ludzi zostało zabitych.

Według ostatnich listów z *Oporto*, miał się *Sartorius* i jego oticerowie deklarować, jeszcze przez sześć miesięcy darmo służyć, byle tylko maytkom wypłaconą została ich zaległość.

W *Szkocyi*, w mieście *Glouglough*, żyje jeszcze kobieta, mająca lat 130: nie używała nigdy lekarstw, krwi nie puszczała, i przeszło od stu lat nie uczuła żadnego bólu. Jej dziad żył 129 lat, a jej oyciec lat 120.

— Dnia 14 —

Wczoraj miał Posel *Belgijski*, *P. van de Weyer*, naradę z *Xięciem Talleyrandem*; a *Lord Kanclerz*, *Hrabia Ripon*, i *Lord Melbourne*, także z *Xięciem Talleyrandem* i *Hrabią Grejem*, naradzali się kilka godzin względem spraw *Wschodnich*. *Lord Palmerston* ciągle jest słaby. (G.C.)

Obserwacje meteorologiczne.	Czas Obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	W i a t r.	Stan powietrza.
	d. 19 o 2½ wieczor.	27 cal. 10,5 lin.	+ 13½ stopni.	Wschodni.	Pogoda.
	d. 20 — — —	27 — 10,8 —	+ 15½ — —	Południowy.	Pogoda.
	d. 21 o godz. 4½ rano.	27 — 11,1 —	+ 6½ — —	Południowy.	Pogoda.

DODATEK